

ÓFÖLDEÁKI TÜKÖR

Az Óföldreáki Honismereti-, Hagyományőrző Szabadidő Klub havilapja

2005. november 10.

I. évfolyam 9. szám

Web:honismeret.atw.hu

BÚCSÚZUNK

Fekete szalaggal átkötött helységtábla fogadta Óföldreákre érkezőket, 2005. november 03-án. Nagy volt a forgalom, sokan jöttek, de minden autó a falun átsuhan, és a falutól két kilométerre lévő temetőnél álltak hosszú sorban. Jöttek országgyűlési képviselők, a megyei közgyűlés Elnöke Alelnöke, a kistérség polgármesterei, jegyzői, az Óföldreák - Földreák Körjegyzőségi Hivatal dolgozói a települési képviselők, falubeliek, barátok, szomszédok, jó ismerősök. A család, rokonság már jó ideje a lezárt koporsó mellett mond még magában búcsú szavakat. Egy "igaz embertől" jöttünk búcsúzni, akik nem csak a családja, szerettei érzik a hiányát, hanem a település, a kistérség is.

Megrendülten vettünk búcsút községünk volt polgármesterétől az óföldreáki temetőben.

Katona Pál esperes által vezetett szertartáson, méltatta Barlai József volt polgármester életútját, akit barátjának tekintet, mint olysoکان.

Lőrincz Tibor, Nagyér polgármestere, Makói Kistérségi társulás polgármestereinek nevében is búcsúztatta volt kollegáját, méltatta annak munkásságát. Azt követően az óföldreáki község polgármestere, Hajnal Gábor búcsúzott a képviselő-testület és a maga nevében.

" Nem is olyan régen a falunap után nyilatkoztad ' ez a nap rólam szolt! "

Boldog voltam és boldogok voltunk, hogy tudtunk visszaadni abból a sok jóból, nemes tetteiből, emberségből amit te adtál nekünk.

Gondolkodtam azon, vajon ha minden embert csak egy szóval kellene jellemezni, rád melyik szó illene.

Ez a szó – akik ismertek egyetérteneك velem – ez a szó a TOLERANCIA! A másik ember tisztelete, a másfajta gondolkodás elismerése, a sokszínű emberi viselkedés elfogadása.'

Márai Sándor így ír az élet értékéről :

'Embermódra élsz, ha igazságosan élsz. Ha minden cselekedeted és szavad alján a szándék van : nem ártani az embereknek.

Ha megkísérled – feltűnés és hiú szerep nélkül- segíteni az embereknek. Néha csak azzal, hogy nem hallgatod el az egyszerű igazságokat. Néha csak azzal, hogy nem mondasz tovább, amit mások hazudnak. Néha csak azzal hogy nem mondasz igent, mikor mindenki kiabál: „Igen, igen !”

Egy életen át, következetesen, nem beleegyezni abba, ami az emberek hazugsága, nagyobb hősiesség, mint alkalmilag hangosan és mellveregetve tiltakozni ellene. A halálos ágyon csak akkor pihensz nyugodtan, ha mindennap, minden öntudatoddal, az igazságot szolgáltad.

Ennyi az élet értéke.'

' Barlai József a Községi Közös Tanács Vb. Szakigazgatási Szerve alkalmazásában, Óföldreákon 1985. július 15 –től kirendeltség vezetőként, majd 1988. január 1-jétől, községi elöljáróként vett részt a település életében, államigazgatási és hatósági ügyeinek vitelében. Az első -1990. őszén megtartott demokratikus helyhatósági választáson- a község polgármesterévé választották a település választópolgárai. Az ezt követő, négy évenként megtartott választásokon, mindhárom alkalommal ismét Őt választották meg.

A település ügyeit, fejlődését szem előtt tartva aktívan részt vett az infrastruktúra kiépítésében, fejlesztésében. Nagy energiát fektetett abba, hogy Óföldreákon fellobban hasson a földgáz lángja, valamint a telefonhálózat kiépítésével közelebb kerülhessen a világ, komfortosabb legyen a falusi élet. Fontosnak tartotta, hogy lakossági összefogással a település úthálózata kiépüljön teljes körűen, s szilárd burkolattal legyen ellátva.

Barlai József 1954 - 2005

Sokat tett azért, hogy a község rendezett, tiszta képet mutasson, s az itt élők és az ide látogatók számára a „nyugalom szigetét” jelentse.

Minden tettel, cselekedetével az óföldreáki emberek életének jobbításáért fáradozott, idejét, energiáját nem kímélve. Sokrétű elfoglaltsága mellett nem csak a település jelenét és jövőjét tartotta szem előtt, hanem a múlt örökségének ápolása is fontos volt számára.

Szívügyének tekintette a Návay család hagyatékának megőrzését, az erődtemplom régészeti feltárását, felújítását, és azt hogy a déli harangszó újra felverje a falu csendjét. Tevékenységét tisztelet, őszinte bizalom, megbecsülés övezte. Mindig nyitott volt az idősek és fiatalok problémáira, s legjobb tudásával, bölcsességével segítette a hozzá forduló embereket.

Polgármesteri tisztségéről történő lemondásáig a község fennmaradásáért, fejlődéséért küzdött. Emberi magatartása példaképpül szolgál.

Most ezen szavakkal búcsúzunk Tőled.

Emléked szívünkben megőrizzük !

Isten nyugosztalja megfáradt lelkedet !"

Hozzá tartozók rokonok, szomszédok és ismerősök kísérték utolsó útjára.

Zoppé Ferencné

Őszi sirató

Ősz van, gyönyörű.

A fák aranyló levelei mégis búsan suttognak

Nagy gyásza van a falunak,

Amire ők is szomorúan bólogatnak.

Megkondul a harang,

Szinte egyszerre áll meg minden lélek,

Egyre gondolnak, s remélnék.

Talán még nem, még nem nem ő a következő!

De a belénk hasító fájdalom,

A suttogó őszi levelek azt súgják igen,

Igen ő hagyott itt bennünket.

A búcsút intő ősszel ő is elment.

A sors nagy küzdelmet, nehéz halált szánt neki,

Hiába tiltakozott, küzdött,

Hiába próbált még remélni.

A tovasuhanó ősszel búcsút intett ő is.

Számunkra ő örökké él,

Szívünkben őrizzük alakját és tettét.

Örök lámpásként, örök Polgármesterként

Írányt mutat a jövő felé.

HALOTTAK NAPJÁN

Ünnepi díszbe öltözött a temető,

Milliónyi virága reszkető.

Virágözön borul minden sírra,

Mit gondos kezek rakosgattak sírva.

Gyertya kerül, mécses is e helyre,

Szeretetünk lángját szórja szerte.

Szívünk talán megnyugvásra talál,

Ne legyen oly ijesztő a halál.

Jól tudják a gyerekek is mind,

Miért vagyunk a temetőben kinn.

Mondjátok szép szavakkal nekik,

Ez az élet rendje, úgy kell ennek lenni.

Szívünk mélyén örökké élnek,

Soha el nem múlnak a fények.

BM.

MIKLÓS

A gyermekek számára hamarosan eljön a várva várt nap. Alig két-három hét és itt van december 5-e estéje!

Sok kis gyermek várja az este eljövetelét, álmos, delejes szempárok figyelik, hogy mikor érkezik a piros ruhás, ősz szakállú! Sok esetben nem tudják kivárni a télapó jöttét, de másnapreggel már a cipőben, csizmában ott az ajándék, a lakás hangos az örömjongástól.

A halászok, révészek, vízimolnárok és a folyóparti bencés apátságok védőszentje, Szent Miklós Kis-Ázsiában, Myra városában élt. Emléknapja december 6., ám ünneplését az egyház 1611-ben betiltotta. A mai piros ruhás Mikulás (a Miklós név cseh megfelelője) hazánkban csupán 60-70 éve terjedt el, de azóta teli zsákjával minden évben felkeresi a gyerekeket, és ha megérdemlik, telerakja cipőjüket sok-sok finomsággal, ha nem, akkor virgáccsal.

Uedves háziasszonyok, önök kínálják meg a hidegtől átfázott "mikulás bácsit" egy pohár finom forraltborttal, hogy felmelegedve továbbfolytassa a hosszú útját!

Ime egy recept az elkészítéshez.

Forraltbor

Hozzávalók:

- 1 liter bor
- 2 citrom leve
- 10 dkg porcukor
- 10 szem szegfűszeg
- fahéj

A bort és az ízlés szerint hozzáadott többi összetevőt forráspontig hevítjük, de nem forraljuk, mert az árt a bor aromájának.

November hónapban névnapjukat és születésnapjukat ünneplőket szívből köszönti a szerkesztő bizottság.

Vass József

GENCS ÉLETE

VIII. BEFEJEZŐ RÉSZ

- Hogyan vélekszik vissza Józsi bátyám a kriptá építésére, ki építette, amelynek ma már csak a romjai láthatók?

- Idős Návay Géza és a fia, ifjú Návay Géza.

- Az apjától örökölte egy részét, a fiatal Návay Géza.

- Az apja, míg a kriptá teljesen készen nem lett, a fenyvesben volt eltemetve, ő aztán befejezte az építkezést. Azt követően bevitték a kápolnába, tiszteleggel örök nyugalomba helyezték.

I. évfolyam 9. szám

- Ifjú Návay Géza, aki még élt, az egyidős volt Návay László úrral.

- Igen én jártam a kápolnában.

- Olyan volt, mint a templomi papoknál.

- Volt benne festmény, az oltár előtt, az ablakok azok színes üvegekkel voltak kirakva, több darabos, vagyis metszett üvegek, azokon is ilyen Jézust ábrázoló valamik voltak, - Jobb kezével a falon lévő szentképre mutatott.

- Volt egy kis oltár a kriptá bejáratánál, - a kriptába meg voltak a sírboltok.

- Vittem magammal pár felvételt, hátha hasznát veszem a beszélgetésünk során.

A felvételeket Makón műgyűjtőnél készítettem.

Ő mondta el nekem, a bútorok, festmények a gencsháti Návay Géza birtokában voltak. - Közben mutattam még, beszélgető partneremnek két fotót, amelyen a két festmény szerepelt.

- Hasonlítanak az ott látott festményekre, vagy felismeri azokat? - kérdeztem.

- Hasonlítanak, felelte.

- Nem igazán vélek, de azt tudom, hogy voltak festmények.

Kezébe fogta mindkét felvételt, elmerengett felettük.

- Emlékszik-e, kik voltak a kriptába temetve, hiszen mondta már, hogy az idős Návay Géza, és azon kívül? - Kérdeztem.

- Oda volt idős Návay Géza temetve.

- Oda volt temetve a felesége is, Hollósi Erzsébet, ifjú Géza úr édesanya.

- Mikor én bennjártam, kamasz voltam, ott hat vagy hét sírhely volt bevésve a kriptá részeibe. Azok mindkét oldalt beváltak falazva, csak egy márványtábla jelezte, hogy ki fekszik ott mögötte.

- Ma már az is igaz, hogy az szét lett rámolva, tehát azt már felismerhetlenné tönkretették azok a ...

- felelte kicsit megint elszomorodva.

- Az a Návay volt oda temetve akié a karabukai birtok volt, Návay Károly, akkor Návay Olga és Návay Vanda, ők ikrek voltak, erre én nagyon jól emlékszem. - mondta elégedett hangszíval.

- Ők voltak emlékezetem szerint odatemetve!

- Ifjú Gézának volt hely kihagyva, az ő neve valamint a felesége neve Gáborfi Sára, szerepelt a márványtáblán, (aki pesti születésű volt, - jegyezte meg egy kis kitérővel), további még kettő plusz volt, amelyeken nem volt a márványtábla felhelyezve.

- A márványlapon az előbb említettek neve szerepelt.

- A kriptá eredeti állapotát mikor bontották meg? - kérdeztem.

- A kriptá eredeti állapotát a II. világháború ideje alatt 1944 novemberében, azt hitték, hogy ékszerekkel vannak eltemetve azt nyugvók.

- Milyen temetkezési szokásaik voltak a Návay családnál?

- Nemcsak a Návayaknál, az én szüleimnél is láttam, nem temettek senkit el, sem gyűrűvel, sem fülbevalóval, mindent leszedtek a hozzátartozók betegeikről már mikor olyan betegnek látták, hogy

már az majd valamikor meghal, vagy legyengült.

- Nem raktak el vele semmit.

Hogyan lehetett a kriptába bemenni?

- Volt egy főbejárat a kápolnából!

- Ma már nincs.

- Már úgy érte, hogy volt olyan száz méteres domborúra kiépített salakos út, oda ami bevezetett a kriptá elébe.

- Ott volt egy körforgás az épület körül.

- A körforgás és a fal között volt egy nyírott bukszus.

- Kívülről is. Ez egy út volt! Ahol meg lehetett fordulni szekérral és kocsival, ha vittek oda valakit.

- Mindenszentekkor, nagyobb ünnepkor mise volt tartva a kápolnába, vagy temetéskor Ófaluból kihozták a papot.

- A cselédek is elmentek misére, például húsvétra, karácsonyra, - Ezekben az időkben voltak misék, de ez alkalomból az urak is ott voltak.

Ez volt Óföldrak jelenlegi külterületének, úgynevezett Gencshát, rövid, valós és visszaemlékezésekből összeállított rövid története.

- VÉGE -

A közeljövőben szándékunkba áll ezt a történelmi sorozatunkat folytatni, más-más óföldraki történetekkel. Kérjük a Tisztelt olvasóinkat, hogy ha valakinek vannak hiteles és más forrásokból érdekes történeteik, akkor mi azt szívesen fogadjuk és közre adjuk!

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

" BEMUTATOM A LAKÓHELYEMET" Versek - novellák

BEMUTATOM A LAKÓHELYEMET címmel az Óföldraki Honismereti-, Hagyományörző Szabadidő Klub pályázatot hirdet, elsősorban iskolás korúak, amatőr költők és írók számára, vagy akik éreznek egy kis íráshoz való kedvet. A pályázók köre lehetőleg szorosan Óföldrak körzetéből jelentkezzenek! (Óföldrak, Földrak, Szikáncs, Makó, Kiszombor és Marorlele, de fogadjuk távolabbi vidékekről is írásokat, akik ismerik Óföldrakot. Esetleg elszármazottak!)

Vers és novella pályázaton eredményesen szereplő pályamunkák alkotói oklevélben részesülnek!

Beküldési határidő: 2006. április 15-ig. A pályamunkákat kizárólag csak postai úton lehet benyújtani.

A pályázat célja, hogy ösztönözze, kedvtelésből, magas színvonalon alkotó tehetséges fiatalokat, hogy verseket - novellákat írjanak a téma hagyományos vagy újszerű

I. évfolyam 9. szám

megfogalmazásával. Amellyel a kortárs magyar líra gazdagodhasson értékes, - elsősorban a fiatalok által-településen látott és tapasztalt végbement életvitel változásait próbálják ki - ki saját átélésével vers vagy kisnovella formájában közreadni. De minden képen tükrözze az ott élő emberek sajátos életvitelét, múltját és jelenét.

A gyermekek által is jól megtanulható, előadható olvasmányos verseket és novellákat várunk.

A pályázatra szerzőként **verskategóriában**, minimum 2 vers (amelyek minimum 30 sornál nem lehetnek kevesebbek), maximum 5 vers.

Novellák kategóriában, maximum 2 írásmű küldhető be! (minimum 3 oldal, maximum 7 oldal lehet). Másféle sortávolsággal, mérete 12-es "Times New Roman" betűtípussal, betűstílusa normál.

A versek és a novellák egyéniek, eredeti jellegűek, saját szellemi alkotásnak kell lenni!

A pályamunkákat jellegével ellátva kérjük beküldeni. Kérjük mellékelni zárt borítékba a pályázó adatait, rövid önéletrajzát. A borítékra írják rá:

"BEMUTATOM A LAKÓHELYEMET" JELIGE

Egy-egy pályázó mind két kategóriából küldhet be pályamunkát, az egyikpályázat sem zárja ki egymást.

A pályamunkákat szak zsűri értékeli, bírálja el, tesz javaslatot - esetlegesen- kötetben történő megjelentetésre. A zsűri döntése végleges.

A pályázat résztvevői a pályamunkák beküldésével felhasználási engedélyt adnak a pályázat kiadó részére, aki ez által jogosult szerzői jogdíj nélkül Magyarország egész területén bármilyen formában megjelentetni, közé tenni a műveket.

Pályamunkákat nem küldünk vissza!

A pályamunkák beküldendők 3 példányban- (a "CD" egy példánynak felel meg). Óföldraki Honismereti Hagyományörző Szabadidő Klub 6923 Óföldrak, Petőfi utca 8. Telefon: 06.30.559.8350. E-mail: www.honismeret@invitel.hu (E-mailon nem fogadjuk pályamunkákat).

Ünnepélyes díjkiosztás 2006. május 27-én az Óföldraki Templombúcsú és falunapi ünnepség keretében történik.

A nyerteseket levélben értesítjük.

A pályázati kiírása bővebben olvasható: <http://honismeret.atw.hu> web oldalon.

Felelős kiadó; Óföldraki Honismereti-, Hagyományörző Szabadidő klub. Felelős szerkesztő; Vass József.Szerkesztőbizottság tagjai; Asztalos Zsuzsanna, Berta Józsefné, Zoppé Ferencné. Levél cím; 6923 Óföldrak Petőfi utca 8..Tel: 06.30.559.8350
E-mail: honismeret@freemail.hu /honismeret@invitel.hu

FELHÍVÁS!

A SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG FELHÍVJA OLVASÓINK SZÍVES FEGYELMÉT, HOGY LAPUNK 2006. JANUÁR 10.-TŐL TECHNIKAI OKOK MIATT KORLÁTOZOTT PÉLDÁNYSZÁMBAN FOG MEGJELENNI. SZÍVES MEGÉRTÉSÜKET ELŐRE IS KÖSZÖNJÜK!

Továbbiakban változatlan minőségben

olvashatják az interneten:

<http://honismeret.atw.hu> web oldalon.